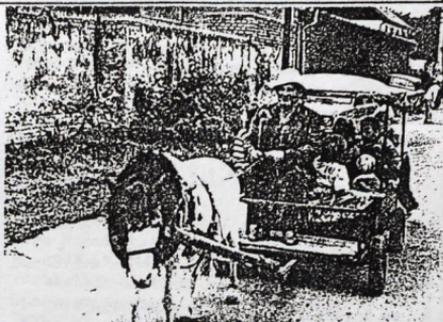


# MOČENSKÝ OBČASNÍK

VDÁVA: KULTÚRNE STREDISKO V SLÁDEČKOVCIACH • Č. 1/1991 • CENA 2,- Kčs

## KULTÚRA V OBCI

STRANA ⑥



Jednou z atrakcií na púťovom jarmoku bola "vyhliadková jazda na gazdovskom voze".

## TREŠTNÁ ČINNOSŤ

STRANA ⑦

ŽIVOT FARNOSTI STRANA ③

## DRAŽBY ..... V OBCI

STRANA ⑦

• PRAKTICKÉ RADY PRE KAŽDÉHO •

## HISTÓRIA *mena* NAŠEJ OBCE

Meno našej obce je staré až vyše 1.100 rokov. Za toto dlhé obdobie prešlo mnohými zmenami. Mučeník - Močenok - Močonok - Močenek - Mučeniky - Sládečkovce - ...

V tejto rubrike sa budeme zaoberať nad pôvodom, zmyslom a rôznymi premenami mena našej obce.

Predhistorické nájdené pamiatky dokazujú, že na blízkom majeri Hruštov a na chotárovom dieli "Brehy" žil človek už v medziľadovej dobe.

V časoch Veľkej Moravy prechádzali blízko chotára obce dve staré obchodné a hradske cesty: jedna z Prahy cez Šintavu do Nitry a ďalej do Ostrihomu.

Druhá, dávnoevké obchodná a hradske cesta z Ostrihomu cez Nitru do Turca a ďalej do Poľska a Sliezska.

M u č e n í k - prvé známe meno obce.

V Nitre v biskupskom archíve opatrujú dve vzácne Zoborské listiny z r. 1111 a 1113. Sú to najvzácnejšie a najstaršie zachované originály listín na Slovensku ako archívne národné kultúrne pamiatky. V latinskej listine uhorského kráľa Kolomana z r. 1113 je súpis majetkov zoborského benediktínskeho opátstva. Vyratúva sa v nej

vyše stovky slovenských osád, samôt, potokov a vrškov. Medzi nimi na prvom mieste je údaj: "In villa Musseris ... terra sancti Ypoliti est." Te da: "Vo dvorci Mučeník - ... je zem svätého Hipolita." Tak sa nám ukázal zápis prvého známeho mena obce - Mučeník.

Teda obec so staroslovienskym hradiškom už v 9. storočí existovala s kostolikom, ktorý bol zasvätený sv. Klimentovi - mučeníkovi a o 250 rokov - na začiatku 12. storočia /1113/ bola kráľovským dvorcom, je zapísaná so vzácnym archaickým menom Mučenik, v ktorého chotári mal majetok aj kláštor - opátstvo sv. Hipolita na Zobore. Takto hodnotí meno a zápis aj univ. prof. Dr. Ján Stanislav v r. 1944 vo svojom spise "K južnej a východnej hranici slovenského osídlenia v Musredoveku", kde na str. 141 píše: "Močenok: Musse-

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

## ZÁKLADNÁ ŠKOLA V ŠK. R. 1991/92

Do 19 tried chodí 468 žiakov, ktorých učí 26 učiteľov. Družina mládeže má 3 oddelenia, v nich popoludňajšiu výchovnú činnosť využíva 65 žiakov. V školskej jedálni sa stravuje 195 žiakov a učiteľov.

Nové učebnice v tomto šk. roku dostali žiaci 8. roč. a niektoré učebnice aj žiaci nižších ročníkov. Z dočasných učebníc dejepisu sa učia žiaci 7. a 8. ročníka.

Aj tento školský rok nebudú klasifikovaní žiaci 1. ročníka. Výchovné predmety nebudú klasifikované v roč. 2.-4. a v prvom polroku vlastiveda a prírodoveda.

Podľa dohody vyučujúcich sa výchovné predmety na roč. 5.-8. klasifikovať budú, ale do priemeru známok sa nezapočítavajú.

Ako povinný cudzí jazyk sa vyučuje nemčina a ruština. Nemecký jazyk sa ako nepovinný predmet podľa záujmu učia žiaci 1.-4. ročníka.

Telesná výchova sa učí trikrát týždenne, takže sa jej počet zvýšil a telocvičňa nestačí. Žiaci 3. roč. chodia pravidelne každý týždeň plávať s p. uč. M. Karlubíkovou. Plaváreň Duslo šala využívajú aj žiaci vyšších ročníkov organizovaní učiteľmi tel. výchovy, a to J. Kolenčíkom a Z. Šimkovou.

Okrem povinných predmetov majú možnosť žiaci navštevovať nepovinné predmety, a tak podľa záujmu a potreby rozšíriť si svoje vedomosti. Spolu so školským hádzanárskym strediskom, do ktorého chodí 36 žiakov sa na škole vyučuje 40 hodín nepovinných predmetov.

nic, 1113. Pôvodnej je to Mučeník /y/, pomenovaný takto na pamiatku mučeníka sv. Klimenta, ktorému je tu zasvätený kostol."

Tento zápis mena obce Mučeník prijal ako fakt aj uhorský jazykovedca Melicha Knieža a naši historici: Vurum, Sasinek, Šmilauer, Hodčí, Ratkoš, Marsina, Kučera a inf.

Meno obce Mučeník zapisovali aj v ďalších troch storočiach až po rok 1400 s rozličnými zápismi a prepisovými tvarmi a literami, ale s rovnakým významom. V listine z roku 1188 je zapísaný nitriansky župan Mochone. V listine kráľa Bela IV. z r. 1248 "at villam Mwchwnuk" /k dedine Mučeník/. V r. 1251 sa spomína "Muchnus abbatiss de Zobor" - Mučeník opát na Zobore. V r. 1267 zasa "iuxta terra Muchanuk" - pri zemi Mučeník. V r. 1349 spomína sa Muchanuk - Mučeník ako majetok nitrianskeho biskupa.

V tomto šk. r. riadenie školy prevzalo nové vedenie. Riaditeľkou sa stala M. Lovásová a zástupkyňou E. Sádecká. Obidve učia na našej škole vyše dvadsať rokov, dobre poznajú

generácie žiakov, ťažkosti a radosti učiteľskej práce.

Viem, že najmä staršie budovy školy potrebujú generálnu opravu, takže pre budúce obdobie bude mať vedenie školy veľa starostí a najmä organizátorskej práce. Do konca roku 1991 budú opravené strechy a šatne vo dvoch budovách. Perspektívna ráta s opravou kotolne a jej prípadným napojením na plyn, ďalej výmenu tabúl, opravou elektriny a vodovodu.

H. Odvarková



V školskom roku 1991/92 Dom detí a mládeže v Sládečkovciach pripravil pre žiakov krúžky



- |                              |              |
|------------------------------|--------------|
| - Šikulkovia                 | 1. ročník    |
| - Šikovné ruky               | 2.-5. ročník |
| - Anglický jazyk             | 2.-5. ročník |
| - Chovateľstvo - akvaristika | 3.-8. ročník |
| - Fotografický               | 3.-8. ročník |
| - Aerobic                    | 5.-8. ročník |
| - Cykloturistika             | 4.-8. ročník |
| - Mladá móda - Barbie móda   | 5.-8. ročník |
| - Programovanie ml. žiaci    | 3.-5. ročník |
| - Programovanie st. žiaci    | 6.-8. ročník |

## ŽIVOT FARNOSTI

Najvýznamnejším dňom pre našu farnosť bol 27. júl 1991, keď náš rodák, František Rábek, prijal z rúk kardinála Jána Chryzostoma Korca v nitrianskej kapitule biskupskú vysviacku.

### Najdôležitejšie úseky života Mons. Františka Rábeka:

17.2.1949	príchod na tento svet	narodenie vo vtedajších Mučeníkoch
19.2.1949	príchod do sv. Cirkvi	krst v tunajšom farskom kostole
28.5.1961	prijatie Ducha Svätého	birmovanie v tunajšom farskom kostole
1966 - 67	príchod do radov dospelych	maturita Gymnázium v Nitre
1967 - 72	kroky za volaním	štúdium na bohosloveckej fakulte v Bratislave
17. jún 1972	Vavrín a či jarmo?	vysviatenie za kňaza /Dom sv. Martina/ v Bratislave
1972	Prvá brázda	kaplánom v Bošanoch
1973	O roľu ďalej	kaplánom v Nitre fara Horné mesto
1979	O roľu vyššie	Duchovným správcom na Kalvárii /Kostol Matky Božej/
1982	O roľu viac	Správa farnosti Nitra-Dražovce
1989	S pluhom po lazoch	nútené preloženie na faru v Čiernom
22.2.1990	... a povýšil ponížených	Vymenovanie za generálneho vikára
27.7.1991	V šTapažach sv. Gorazda	Prijatie biskupskej konsekrácie

### V časopise "RODINNÉ SPOLOČENSTVO" o Mons.

#### R á b e k o v i napísali:

- Dôležitý úrad ho nerobí "dôležitým", ale službukonajúcim ...

Pán biskup vyslovuje srdečné Pán Boh zaplat všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a dôstojnom slávení jeho prímižnej biskupskej sv. omše u nás, vo svojom rodisku.

Myslime naňho vo svojich modlitbách.



## KATECHÉZA PRE MLÁDEŽ

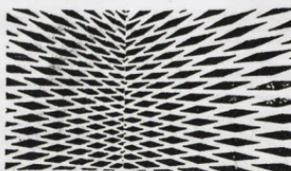
Každý piatok po sv. omši prebieha v kláštore katechéza pre mladých a pre všetkých, čo sa cítia mladými.

Hodiny prehľbovania náboženských vedomostí a obohacovania duchovného života vedie pán kaplán Peter Dušíčka.

Príďte medzi nás všetci, čo doteraz váhate.



6. DECEMBER SA U NÁS OSLAUVJE PRÍCHOD SVÄTÉHO MIKULÁŠA. JE TO DEŇ ZASVÄTENÝ BISKUPOVI-DOBRODINCovi CHUDOBŇNÝCH, KTORÝ ROZDÁVAL MILODARY HLADNÝM A UBIEDENÝM. DNES RODIČIA HOVORIA SVOJÍM RATOLESTIAM, ŽE SVÄTÝ MIKULÁŠ NOSÍ DOBRÝM DEŤOM DÁRKY. A DETI SI USILOVNE ČISTIA SVOJE TOPÁNOČKY A ČIŽMIČKY, ABY SI DÁRKY ZASLUŽILI.



# Sloboda ...

Robím si, čo chcem. Nie som spútaný okovami, netrápi ma žiadne fyzické násilie, môžem uspokojiť svoje citové pohnútky a inštinkty. Nikto a nič mi v tom nebráni ...

Je to sloboda? Áno. Sloboda, po akej túži medveď, diviak, osol. Niektorí ľudia ležia ochromení na posteli a predsa sú slobodní. Mnohí odsúdení v cele smrti boli slobodnejší ako ich katí. Prečo? Pretože sloboda nie je v rovine tela, ale v rovine ducha. A tvojho ducha nemôžeš nič spútať. Len ty sám. Ty, so spoluvinou. Ty si a veci obmedzuješ svoju slobodu. O "svoju" slobodu musíš bojovať - sám so sebou.

Ak povieš: ja za to nemôžem, takú mám povahu ...

alebo: nechcela som to urobiť, ale márne som odporovala ...

... vtedy prehrávaš svoj boj!

Ak vieš, že sa mylíš, no nedokážeš uznať svoju chybu, ak urobíš to, čo všetci, hoci vieš, že je to zlé ...

... vtedy skladáš zbrane!

Ak sa nedokážeš prinútiť k práci a miesto toho sníváš ...

... utekáš z bojiska!

Ak povieš, toho človeka nemôžem ani vidieť, alebo: bez tej veci si neviem predstaviť svoj život ...

... vtedy si otrokom!

Otrokom seba samého, svojej minulosti, svojho okolia, vecí ... Nie si ľudsky slobodný, ak si v sebe nevybudoval "vyrovnaného človeka", ktorý podriaďuje svoje telo, svoj cit, svoju fantáziu svojomu duchu.

Čin nemôže slobodne plávať, ak ho čo i len jedno lanopita k brehu.

Balón nemôže slobodne odletieť, ak je čo i len jedným povrazom ešte priviazaný k zemi.

## RADY SÚKROMNÝM PODNIKATEĽOM

Ján Somora zo Šale

### Pomôže vám s účtami

Výnosom FMF sú stanovené zásady vedenia účtovníctva pri súkromnom podnikaní občanov. Podľa týchto zásad musia podnikatelia viesť podvojné, alebo jednoduché účtovníctvo, ktorým preukážu príjmy, výdavky výsledky svojej podnikateľskej činnosti.

Nedodržaním tejto povinnosti, môže byť u podnikateľa nepísaného do podnikového registra uložená sankcia podľa zákona o dani z príjmu obyvateľstva a u podnikateľa zapísava

ného do podnikového registra podľa zákona o jednotnej sústavě sociálno-ekonomických informácií.

Ak máte problémy s dodržaním uvedených povinností a nechcete, aby vám štátne orgány ukládali sankcie, obráťte sa s dôverou na

Jána SOMORU, Šala, Petrovská č. 4 tel. 23-59 ktorý vám v tomto poradí, zároveň vám zavedie príslušný druh účtovníctva, pripadne vám účtovníctvo povedie. (SF)

Obľúbené nákladové položky sú uznávané pre dotiahnutie, za zabezpečenie a udržanie príjmu. Rozdiely sú vo výške, ktorá môže podnikateľ zahrnúť do priznania. REKLÁMA ako priama propagácia činnosti podnikateľa - nemá žiadne obmedzenie výšky vynaložených nákladov. Externé náklady na inzerciu a reklamu sa v podvojnóm účtovníctve zahrňujú do náplne účtu 31. - Nakupované služby. TI, ktorí vedú iba jednoduché účtovníctvo - zisťujú externé výdavky stav prostriedkov

## Reklama a sponzorstvo

na bežnom účte, či v hotovosti a zahrnúť sa do výdavkov na podnikateľskú činnosť. Možno tiež uviesť ako položku prevádzkovej rézie, alebo uviesť do odbytových nákladov.

SPONZORSTVO A DARY v zmysle zákona č. 389/90 Zb. (§ 10, ods. 5) umožňuje podnikateľovi, ktorí platia daň z príjmu, odpočítať tiež hodnotu daru, ktorý poplatník venuje tuzemským právnickým osobám na vedu, vzdelávanie, charita-

tívne účely, sociálne, zdravotnícke a ekologické účely a na podporu rozvoja kultúry, telesnej výchovy a športu, ako aj čiastky darované obciam.

Ale aj tu platí obmedzenie. Od základnu dane možno odpočítať len takú čiastku, ktorá dovedna činí maximálne 10 % základnu, t. j. rozdielu medzi príjmami a výdavkami. V peňažnom denníku sa tieto dary uvedú medzi výdavky neoplyvajúce výsledkom podnikateľskej

činnosti a v daňovom priznaní sa výška týchto prostriedkov do 10 % základnu odpočíta do základnu dane.

Právnické osoby, t. j. podnikatelia zapísaní v podnikovom registri, môžu na účely sponzorstva a dary použiť prostriedky len po zdanení z tzv. rozdelenia zisku. V podvojnóm účtovníctve sa tu použije účet 962 - Fohostenie, obstarávanie a dary.

Zásadnú zmenu v tejto oblasti pripravuje nová daňová sústava od roku 1993.

Nemalcu položkou nákladov podnikateľa sú cestovné náhrady z služobných cesty. Tu treba rozlíšovať niekoľko základných povinností i odlišností.

1. Podnikateľ si nemôže do svojich nákladov zahrnúť stravné pri cestách mimo sídla firmy, pretože ide o výdavky na osobnú spotrebu podnikateľa a náklady takého druhu sú zohľadnené v možnosti uplatnenia odpočítateľskej položky podľa § 10 ods. 1 písm. a - c Zákona o dani z príjmov obyvateľstva. Naproti tomu tieto náklady môžu účtovať zamestnanci podnikateľa v zmysle Vyhlášky

## Cestovanie a súkromné podnikanie

MPASV SR č. 148/91 s účinnosťou od 1. 4. 1991. V prvom štvrtroku platili nižšie sadzby. Pre orientáciu možno uviesť náhrady za stravné za čas stravného na služobnej ceste: 8-12 hod. je 23,- Kčs (predtým 16), nad 12 hod. sú deti 38,- Kčs (predtým 25) a za 24 hod. je to 57,- Kčs (oproti 40). Nociť sa v nákladovom položku podnikateľa a tým aj odpočítateľnou z daňového základnu.

2. Keď podnikateľ využíva motorové vozidlo npr svoju činnosť v každom prípade viasť

evidenciu služobných ciest, t. j. mať prehľad o najazdených kilometroch, dátume, spotrebe pohonných hmôt a pod. Podrobná forma tejto evidencie nie je stanovená a preto si ju zvoľ podľa vlastnej úvahy. Evidencia je základný predpoklad pre zdúčtovanie cestovných nákladov podnikateľa.

3. Fokiaľ ide o účtovanie nákladov za používanie motorového vozidla, nerozhoduje či podnikateľ je osoba samostatne zárobkovo činná, alebo podniká popri hlavnom zamestnaní. Rozhoduje fakt, že sa služobné cesty používa vlastné auto, alebo auto firmy.

a) Ak používa súkromné motorové vozidlo na služobné cesty - má nárok v zmysle platnej Vyhlášky č. 480/90 Zb. - O náhradách za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách od 19. októbra 1990 účtová podľa sadzieb za najazdený kilometer a objemu cm jeho vozidla.

b) V prípade, že používa motorové vozidlo, ktoré je v majetku, účtuje sa výdavky za pohonnú hmotu ako násobok priemernej spotreby automobilu uvedenej v technickom preukaze a počtu najazdených kilometrov. Dále sa uplatnia náklady na opravu, bežnú údržbu a pod. vrátane odpisov (čo je už samostatná téma).

# Z čoho začať? Z ekonomického rozboru!

„Neberte veci za správny koniec. Uslužte sa ich hrať za správny začiatok!“

Veľká, ak nie najväčšia skupina začínajúcich podnikateľov ide „do toho“ často pod tlakom sirsoty zamestnania, v ekonomickom i existenčnom strese. Ale pozor, ekonomicke nie je sčie jedným z východísk z nefaknej situácie, ale najmä pre tých, čo na to majú a ktorým sa podarí „najšíť“ podnikateľskú stéru, ktorá im „sedí“.

Vás, ktorí ešte iba rozmyšľate o svojom začiatku, chcem upozorniť na niekoľko otázok, ktoré by ste si mali veľmi otvorene zodpovedať, a niektoré s ceruzkou v ruke aj prerátať. Položte si najprv otázku, či sa vôbec cítite byť podnikateľom, konfrontujte svoj zámer s tým, čo ste robili doteraz. Premyslite si, ako by ste v ňom mohli uplatniť svoje vzdelanie, profesiu, skúsenosti, kontakty. „Nebojte sa otvorene si zodpovedať či plánovaná poloha korešponduje s vašou predstavou o spoločenskom postavení, aby ju neaké neprežítal i úsiek psychických. Vezmite do úvahy vašu vitalitu, zdravotný stav, prípadnú dobu do dôchodku a podobne. Ak vám môže v tejto fáze por. diť váš dobrý známy, ktorý už podniká, nehanbite sa, choďte za nim!

## ▲ Z NEZAMESTNANÉHO PODNIKATEĽA

V prípade, že je vaše rozhodnutie nemenné a zaregistrujete sa na príslušnom miestnom úrade, môžete požiadať úrad práce o finančnú pomoc, ktorá však nie je nárokovou dávkou. Preto sa na jej poskytnutie musíte s úradom práce dohodnúť. Žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov či písomne požiadajte na úrade práce, kde ste evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Uvedte v nej šifru podnikania, výšku finančných prostriedkov, ktoré požadujete, spolu s prepčomom nákladov nevyhnutných na založenie vašej firmy. Od 1. júla t. r. je stanovovaná jednotná maximálna výška tejto pomoci v hodnote 24 000 Kčs. Je limitovaná iba hornou hranicou, môže sa poskytnúť i nižšia suma. Môžete si ju žiadať v plnej výške, aj keď ste napríklad poberali päť mesiacov príspevok v nezamestnanosti. Závisí od komisie úradu práce, či vám ju schváli.

Vo vlastnom záujme poskytnite komisií v žiadosti dostatok informácií, dokladujúcich predpoklad založenia podniku a jeho prosperity. Uvedte aj formu pomoci, ktorá vám najviac vyhovuje. Prostriedky vám môžu byť poskytnuté buď ako dotácia, buď ako úhrada úrokov z úveru, ktorý vám poskytne banka, alebo vo forme návratnej, spravidla bezúrokovkej pôžičky. O poskytnutí pomoci musí byť podpísaná dohoda, obsahujúca podmienky, ktoré vás ako žiadateľa zaviazuja napríklad k minimálnej dobe, počas ktorej musíte podnikáť (spravidla dva roky, najmenej rok). Zároveň sa zakotvujú dôsledky ich porušenia, napríklad povinnosť vrátiť peniaze, ak skončíte s podnikaním skôr.

## ▲ NA ČO SA ČITIA INÍ?

Hádám nezaskodí krátka štatistika orientácie zjajmu začínajúcich podnikateľov, ktorí navštívili našu poradňu za obdobie január — júl 1991, a ktorí majú tento prvý rok za sebou a teraz potrebujú pomoc pri praktickom uplatnení svojich zámerov. Asi 29 percent z nich sa zameriava na oblasť obchodu, vrátane výkonu zahranično-obchodnej činnosti. Približne 28 percent na ekonomickú oblasť — manažering, sprostredkovanie, obstarávanie a poradenstvo. Do tejto skupiny spadajú i začínajúce podnikateľky, rozhodnuté pre výkon ekonomickej agendy, napr. vedenie jednoducheého alebo podvojného účtovníctva, prípadne personalistiky pre súkromných podnikateľov, resp. pre ich inak podnikajúcich manželov. 18 percent našich klientov sa orientuje najmä do drobnej, priemyselnej a stavebnej výroby. O oblasť služieb má záujem zhruba 8 percent. Zvyšok podniká v projekcii, zdravotníctve, kultúre a iných sčie oblastiach. Naša minštatistika je iba pomocnou na to, aby ste si mohli vytvoriť predstavu o súčasných smerovaniach podnikateľského záujmu, jeho hustote, o určitých oblasťoch perspektívnych odboroch. Vaša voľba však musí predovšetkým vychádzať z miestnych podmienok odbytu a doopytu po tej-ktorej činnosti.

## ▲ MÁTE ZA SEBOU VNÚTORNÝ BOJ?

Vezmite teda ceruzku a urobte si aspoň malý ekonomický rozbor vašich podnikateľských plánov. Analyzujte náklady a dosiahnuteľný zdrojov pre vašu činnosť. Po jednotlivých etapách cenovej liberalizácie a vplyvom trhu vzrástli ceny materiálu prakticky všetkého druhu. Zistíte si preto potrebu ma-

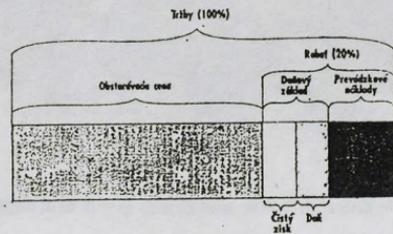
teriálového zabezpečenia vašej činnosti o výšku materiálových nákladov. Čo najskôr sa zorientujte v dostupnosti zdrojov požadovaných materiálov a možnosti ich pravidelného obstarávania. Dopyt po niektorých výrobkoch a tovaroch sa v poslednom období prudko mení. Preverte si tiež možnosť získania potrebných prístrojov, nástrojov a pomôcok pre uvažovaný výkon a zakalkulujte si ich cenové roácie. Ak ste si to ujasnili, prístúpte k bilančovaniu potreby a nákladov na vhodnú priestory, či už výrobného alebo obchodného charakteru, alebo na poskytovanie služieb. Analyzujte možnosti ich získania či už prenájomom, alebo kúpou a v oboch prípadoch si zistite ich cenu. Ak sa rozhodnete získať ich na dražbu, napr. v rámci uplatnenia zákona č. 427/1990 Zb., „o malej privatizácii“, odporúčame vám, dokončiť si ekonomický rozbor vášho výrobku (služby) a späťne si potom určiť, do akej výšky by licitovaný výrobcovej ceny môžete ísť pri dražbe. Držte sa jej! Predídete tým možnému „vzplanutiu“ pri dražbovanom boji a licitovanému kúpej ceny, ktorá potom neúmerne ovplyvní vaše náklady hneď na začiatku. Nekúpte potom „malý tabak“ za milióny.

Pozor na časté prípady nevyhovujúcich majetkoprávných vzťahov a v súvislosti „reštitučným“ zákonom na možnosť pripísania sa pôvodného majiteľa objektu, ktorý chcete kúpiť alebo prenajať. Pri prenájmoch je nevyhnutné vziať do úvahy vyhlášku MF a MF SR z 22. 12. 1990, ktorá je vykonávacím predpisom zákona č. 526/1990 Zb. o cenách a ktorá dáva možnosť úpravy nájomného za nebytové priestory po odsúhlasení príslušným obecným (miestnym) zastupiteľstvom. V jeho právomoci je určiť regióny, resp. konkrétne ulice a objekty v mestách alebo obci, kde je možné uplatňovať so strany prenajímateľa zmluvné (neobmedzené) ceny, resp. ceny so zvýšeným nájomným. Bezpodmienečne si ich vopred zistite, predídete tým prekvapeniu pri uzatváraní nájomnej zmluvy. Nezapadnite ich zakalkulovať.

Do ekonomickeého rozboru zahrňte aj vašu „mzdu“ t. j. vaše finančné potreby pri vyživovaní rodiny, mzdu prípadných zamestnancov, dopravné náklady, skladovacia a pod. Veľmi dôležitý je rozbor obvytých možností, preto nepodceňujte aspoň rámcový prskum trhu! O marketingu si viac poviem v iných súvislostiach.

## ▲ „PITVÁME“ PRIKLAD

„Ak si chcete kúpiť obchod (kam smeruje najviac našich podnikateľov), vaša ekonomickeé úvaha môže zjednodušiť sledovať postupom, znázornenú na grafe:



Z objemu predaného tovaru, teda sumy tržieb môžete v súčasnosti počítať napr. pri potravinách asi s 20-percentným „rabatom“ (pri elektronicke už iba zhruba s 10-percentným), z ktorého asi polovicu budete musieť vynaložiť na prevádzkové náklady, mzdy prípadných zamestnancov a podobne. Zo zvyšnej polovicey si asi polovicu rezervujete na dane. V rozbor potom uvažujte len so zostávajúcou štvrtinou, ktorá tvorí váš čistý zisk, ale i vašu „mzdu“ (pozri v slovníku) a pokrytie rodinných výdavkov. Závery rozboru vám načrtnú spôsob podnikania, prípadne potrebu obchodných, výrobných alebo kapitálových spoločností. O tom však v budúcich pokračovaniach.

Slovník podnikateľa: Termín „mzda“ uvažvame v úvodzovkách, pretože mzdu podnikateľ v pravom zmysle slova nepoberá. Jeho príjem tvorí zisk, prípadne podiel na zisku.

## DYCHOVKA: CHYTÁ DRUHÝ DYCH

Hrali nám na hádzanárskom ihrisku. Na ľudovej veselici a na jarmoku. Na konskej alebo traktorovej vlečke vyhráva- ni po dedine.

Svojou hrou skrásňovali náboženské slávnosti. Rozdávali radosť a dobrú nádeju. No málokto vie, koľko problémov sa nasporilo v dychovej hudbe Močenčanka.

Márne pred pár rokmi zdari muzikanti bili na poplach, že treba začať s mladými. Z niekoľkých chlapcov, ktorí mali záujem, nezostal ani jeden. A starší muzikanti dohrali, niektorí z mladších sa odštiehovali a z osemnástich muzikantov, ktorí hrali pred tromi rokmi, zostali ôsmi.

Našťastie zostali dychovke verné obidve speváčky, Valika aj Tonka. Tonka dochádza na skúšky každý piatok z Mladého hája.

Trvalé bydlisko v našej obci má iba Valika a tra- ja muzikanti.

Chýba trvalé obsadenie na tri základné nástroje, na každé vystúpenie musíme pozývať hráčov z Dusláckej dychovky.

Dychovka stojí na pokraji rozpadu.

Poderilo sa nám zohnať nového kapelníka, ktorý bude hrať na jeden nástroj a zároveň zaučat mladých muzikantov. Ak mu to bude s našou dychovkou ladiť, mohla by ešte Močenčanka chytiť svoj dru- hý dych.



## DIVADELNÝ SÚBOR GORAZD

Súbor, v ktorom intenzívne pracuje mládež našej obce si začína robiť meno i mimo nášho okresu. V tomto roku vystupovali "Gorazdovci" s hrami: "Jozefko" a "Pochovaný život" v Nitre, Turčianskom Petre, Nečpaloch, Svätoplukove, v Lapáši, Mojmírovciach, Cabaži, Komjati- ciach, Černíku, Jarku, Dubovanoch, vo Veľkých Kostolanoch, Rohožníku, Drákovciach a Bánov - ciach. Okrem toho hral súbor pred domčím pub- likom dvakrát hru "Pochovaný život" a dvakrát hru "Svätý Gorezd".

Spolu 19 predstavení, ktoré videlo 2 200 divá kov.

## FOLKLÓR



Začiatkom júla sa po ročnej prestávke opäť začali stretávať na svojich skúškach členovia speváckej a folktórnej skupiny "MOČENČANKA" v krátkom čase navštívili dve predstavenia "Krás- nie" a "Regrúti", s ktorými vystúpili dovedna štyrikrát. Je obdivuhodné, v akom tempe súbor pod vedením p. Márie Kolenčíkovej, pracuje. Okrem krátkej prestávky po prvom predstavení, sa folk- loristi schádzajú každý pondelok a piatok.

Želáme im veľa síl a dobré hlasy, aby mohli aj naďalej v nás oživovať staré zvyky.



## PONUKOVÝ LIST

Dom detí a mládeže v Sládečkovciach

### DECEMBER 1991

- Otvorenie činnosti v DDM  
Termín: 3.12.1991 o 14.00 hod.
- Príchod Mikuláša - video  
Termín: 6.12.1991 o 10.00 hod.
- Krása vianočného stola - súťaž v aranžovaní  
Termín: 10.12.1991 o 13,30 hod.
- Zhotovenie vianočných pozdravov  
Termín: 13.12.1991 o 14.00 hod.
- Rastliny a zvieratá našich lesov - 1.kolo  
Termín: 16.12.1991 o 13,30 hod.
- Pečieme vianočné medovníky  
Termín: 19.12.1991 o 14.00 hod.
- Videofilm, videorozprávky  
Termín: 30.12.1991 o 10,00 hod.
- Novoročný turnaj v stolnom tenise  
Termín: 2.1.1992 o 10,00 hod.
- Návšteva plavárne  
Termín: 3.1.1992 o 9,30 hod.

### ŠD ponúkame:

- Barbora a vianočné zvyklosti  
Termín: 11.12.1991 o 14,00 hod.
- Video - rozprávky  
Termín: 4.1.1991 o 14,00 hod.
- Vianočné ozdoby na stromček  
Termín: 13.12.1991 o 14,00 hod.

## PRAKTICKÉ RADY PRE KAŽDÉHO

- Ak sa na kožených topánkach alebo čižmách objavia ťľaky od soli, natrite biele okraje rozrezanou cibuľou.
- Nevylievajte zvyšky vína. Naplňte nimi nádoby na výrobu ľadových kociek v chladničke. Tak budete mať vždy po ruke prísadu na prichutenie omáčok.

## RADY PRE ZÁHRADKÁROV

Zeleninová záhrada:

- Uložíme koreňovú zeleninu na zimu. Časť, najmä petržlen, paštrnák, čierny koreň môžeme ponechať v pôde na jarnú spotrebu.
- Necháme a mierne slamou a kórovým prikryjeme ružičkový kel, zimný kel.
- Odstránime a spálime všetky, najmä choré zbytky, po zelenine v záhrade. Choré časti nezaorávame - riziko zvýšenej infekcie v budúcom roku.



## NIEKOLKO RÁD O ZELENINE

- Kapustový hlúb je veľmi bohatý na výživné látky. Preto ho nevyhadzujeme, ale postrúhame do kapusty.
- Hlúb z hlávkového šalátu tiež neodhadzujeme. Je sladký a obsahuje vápnik. Opláchneme ho, pokrojíme na jemno a pridáme k šalátu.



## Ovocná záhrada:



- Teraz je vhodný čas na výsadbu ovocných stromkov. Definitívne sadenie je vhodné pre všetky druhy ovoc. stromkov, okrem broskýň, marhúl a orecha. Tieto sadíme na jar.
- Pred sadením jedobré hlboké prekyprenie pôdy. Prídavok kompostu je dobrý. Slamnatý hnoj pri sadení nedávame.
  - Očistiť kmene a natrieť vápenným mliekom.

## Vinica:



- Uskutočnime sadenie, ak máme sadenice.
- Chúlостivejšie, najmä stolové odrody /Pannonia/ prikryjeme na zimu tzv.: záložný výhonok, ktorý nám v prípade namrznutia kríka zaručí odrodu.
- V prípade, že nám na kríkoch zostali zaschnuté strapce, tieto odstránime a spálime.
- Netrepežliví môžu začať i s rezom viniča.
- Uskutočnime zaorávku maštálného hnoja alebo priemysel. hnojív. Dávka je závislá od úrody.

## ŠTRESTNÁ ČINNOSŤ V OBCI

Policačný zbor v Sládečkovciach má od začiatku roku do 18. novembra 1991 zaregistrovaných 48 trestných činov, ktoré sa uskutočnili na území našej obce.

Najväčšiu skupinu tvoria majetkové trestné činy, ktorých bolo 32. V tomto počte je 12 krádeží vlámaním.

V ďalšej skupine sú násilné trestné činy, ktorých bolo 11.

2 trestné činy patria do mravnostnej trestnej činnosti.

Iné trestné činy boli 3.

V nasledujúcich číslach vás budeme informovať o najzávažnejších trestných činoch v našej obci.

## DRAŽBY V OBCI



V tejto rubrike vás budeme informovať o priebehu malej privatizácie jednotlivých prevádzok v našej obci. V tomto čísle sme sa zamerali na podnik komunálnych služieb.

2. 4. 1991 prevzal od Komunálnych služieb prevádzku "Pohrebništvo" Obecný úrad.

Cena 64 061,31 Kčs.

22. 6. 1991 odkúpila prevádzku "Fotoslužba" p. Viola Perinová.

Cena 199 500.- Kčs

+ 29 239.- Kčs za materiál

24. 6. 1991 odkúpila prevádzku "Vzorkovňa" a kvety" Ing. Eva Szabová z Hájskeho.

Cena 67 000.- Kčs

+ 61 416.- Kčs za materiál

31. 8. 1991 prevzal prevádzku "Kaderníctvo" Obecný úrad.

Cena 104 000.- Kčs.

2. 9. 1991 odkúpila prevádzku "Holičstvo" p. Anna Žemberová.

Cena 48 000.- Kčs

+ 13 000.- Kčs za materiál

20. 9. 1991 odkúpil prevádzku "Cukráreň" p. Peter Holec z Nitry.

Cena 875 000.- Kčs.

Pokračovanie v budúcom čísle.

/Knihu s praktickými radami, z ktorých sme nie koľko uviedli, si môžete požičať v miestnej knižnici v Kultúrnom stredisku./

Najvýraznejší úspech v uplynulej sezóne dosiahlo družstvo mladších žiakov v súťaži školských športových stredísk, kde naše dievčatá skončili na 3. mieste.

1. Partizánske
2. Vrútky
3. Sládečkovce
4. Senica



Ďalším úspechom bolo víťazstvo na veľkom turnaji "Bratislava Lup - Danubius."

Konečné umiestnenie jednotlivých družstiev v ročníku 1990-91:

- |                            |            |
|----------------------------|------------|
| staršie žiačky B-okr.súťaž | - 3.miesto |
| mladšie žiačky - Záp.Slov. | - 7.miesto |
| Staršie žiačky A           | - 8.miesto |
| Mladšie dorast.            | - 8.miesto |
| Staršie dorast.            | - 7.miesto |

Výsledky družstiev mladších žiakov, dosiahnuté v ročníku 1991-92:

"B" družstvo - 1. miesto v skupine.

Najlepšie hráčky: Jana Odráškova, Jana Hippová  
Martina Kollárová.

"A" družstvo odohralo 11 zápasov, získalo 18 bodov a skóre 166:86.

Najlepšie strelkyne: M. Vöršová 42/9, J. Prúd  
na 39/8, Ž.Lenická 27/6.

Trénerom obidvoch družstiev je Július Kolenčík a vedúcim Jozef Vavrínek.

Ó dobré výsledky a celú činnosť oddielu sa do značnej miery zaslúžili obetaví funkcionári Ing. E.Vereš, P.Novák, M.Šimko, A.Beňo, J.Kor-go, Ing. S.Šimko, M.Lenčošová, F.Lančoš, M.Hornák, M.Strašák, J.Kolenčík.

Výbor chce i touto formou poďakovať všetkým občanom obce, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli rozvíjať tento pekný šport v našej obci - zvlášť: RD Sládečkovce, OPKS Sládečkovce, Jednote SD Sládečkovce, Obecnému úradu Sládečkovce, ako i súkromným podnikateľom: p. F.Kútne mu Takáčovi, M.Tóthovi, Š.Horváthovi, Hippovi a ďalším.

## R o z n e

Kultúrne stredisko organizuje kurzy:

- strihov a šitia
- varenia
- spoločenských tancov
- jazykový kurz nemčiny, angličtiny
- autoškoly pre skupiny A, B

## STOLNÝ TENIS

V uplynulej sezóne museli stolný tenisti z ekonomických dôvodov zrušiť "B" družstvo a tak nešu obec reprezentovalo iba družstvo "A" v ročníku 1990-91 skončilo na 6.mieste v Majstrovstvách okresu, kde súťažilo 12 družstiev.

Najlepším hráčom bol Ján Sklenár, ktorý obsadil 4. miesto v okrese.

Výsledky v ročníku 1991-92:

- |                        |        |
|------------------------|--------|
| Sládečkovce - Golanovo | 17 : 1 |
| Žirany - Sládečkovce   | 5 : 13 |
| Sládečkovce - Drážovce | 10 : 8 |



Základná zostava: Ján Sklenár, Karol Malík,  
Ján Straňák, Marián Vereš.

Náhradníci: Marián Malík, Jozef Suchý, Ladislav Novák, Vincent Tóth.

Rekreačne hráva ďalších 10 hráčov.

Stolnotenisevsky oddiel vedie od roku 1981 p. Karol Malík.

## NAŠI FUTBALISTI TRETI



Po ukončení jesennej časti ročníka 1991 -92 obsadili naši futbalisti v I.A triede pekné 3. miesto.

Konečná tabuľka:

1. Stará Turá	42:17	22
2. Marcelová	27:18	20
3. Sládečkovce	33:16	19
4. Bánov	30:14	18
5. NFC N.Zámky	25:18	18
6. V.Janíkovec	22:20	18
7. Súľovce	23:33	16
8. Pečeňany	30:21	15
9. Horná Kráľová	21:18	15
10. Topoľčianky	24:27	15
11. Príbeta	26:35	13
12. Nová Ves	18:28	13
13. Žitavany	26:34	12
14. Tvrdošovce	15:33	11
15. Želiezovce	21:26	7
16. Iža	14:43	6

Tabuľka strelcov :

Beňo	- 10	Valčícký	- 3
Szabo	- 5	Pačka	- 2
Fábik	- 5	Sabo	- 1
Perina	- 5	Stanko	- 1
		Kochan	- 1

VYDALO : KULTÚRNE STREDISKO PRI OBECNOM ÚRADE V SLÁDEČKOVCIACH  
č.t. 812 75

Zodpovedný redaktor: PETER SÝKORA

Redaktori : Peter Sýkora, Iveta Leššová

Tlač : REGIONÁLNE KULTÚRNE STREDISKO V NITRE č.t. 368 /1991

Náklad : 500 kusov

